

Trešdiena, 2012. gada 23. maijs

Iespējamais līdzsvara trūkums ES un Ķīnas tirdzniecībā

P7_TA(2012)0218

Eiropas Parlamenta 2012. gada 23. maija rezolūcija par iespējamu līdzsvara trūkumu ES un Ķīnas tirdzniecībā (2010/2301(INI))

(2013/C 264 E/06)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 2., 3., 6. un 21. pantu,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 153., 191., 207. un 218. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 12., 21., 28., 29., 31. un 32. pantu,
- ņemot vērā 2001. gada 23. novembra Protokolu par Ķīnas Tautas Republikas pievienošanos Pasaules Tirdzniecības organizācijai,
- ņemot vērā 2009. gada 5. februāra rezolūciju ⁽¹⁾ un ES ārpolitikas ģenerāldirektorāta 2011. gada jūlija ziņojumu par tirdzniecības un ekonomiskām attiecībām ar Ķīnu,
- ņemot vērā kopīgo paziņojumu, ko pieņēma ES un Ķīnas 13. augstākā līmeņa sanāksmē, kas notika Briselē 2010. gada 6. oktobrī,
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu "Tirdzniecība, izaugsme un pasaules norises. Tirdzniecības politika kā stratēģijas "Eiropa 2020" galvenā sastāvdaļa" (COM(2010)0612) un Eiropas Parlamenta 2011. gada 27. septembra rezolūciju par jaunu Eiropas tirdzniecības politiku atbilstīgi stratēģijai "Eiropa 2020" ⁽²⁾,
- ņemot vērā 2008. gada 19. februāra rezolūciju par ES stratēģiju, lai Eiropas uzņēmumiem nodrošinātu piekļuvi tirgum ⁽³⁾,
- ņemot vērā Padomes 2009. gada 30. novembra Regulu (EK) Nr. 1225/2009 par aizsardzību pret importu par dempinga cenām no valstīm, kas nav Eiropas Kopienas dalībvalstis, un Komisijas 2006. gada 6. decembra paziņojumu "Globālā Eiropa. Eiropas tirdzniecības aizsardzības instrumenti mainīgajā globālajā ekonomikā",
- ņemot vērā Komisijas 2011. gada 24. maija paziņojumu "Intelektuālā īpašuma tiesību vienotais tirgus", priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par muitas darbu intelektuālā īpašuma tiesību īstenošanā (COM(2011)0285), Komisijas 2011. gada 14. jūlija ziņojumu par muitas darbu ES intelektuālā īpašuma tiesību īstenošanā un Eiropas Parlamenta 2008. gada 18. decembra rezolūciju par viltošanas ietekmi uz starptautisko tirdzniecību,
- ņemot vērā PTO 2011. gada 5. jūlija ziņojumu par Ķīnas pasākumiem attiecībā uz dažādu izejvielu eksportu un Eiropas Parlamenta 2011. gada 13. septembra rezolūciju par efektīvu Eiropas stratēģiju izejvielu nodrošināšanai ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā 2011. gada 13. decembra rezolūciju par šķēršļiem tirdzniecībai un ieguldījumiem ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ OV C 67 E, 18.3.2010., 132. lpp.⁽²⁾ Pieņemtie teksti P7_TA(2011)0412.⁽³⁾ OV C 184 E, 6.8.2009., 16. lpp.⁽⁴⁾ Pieņemtie teksti P7_TA(2011)0364.⁽⁵⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0565.

Trešdiena, 2012. gada 23. maijs

- ņemot vērā 2011. gada 6. aprīļa rezolūciju par turpmāko Eiropas starptautisko ieguldījumu politiku ⁽¹⁾,
- ņemot vērā 2010. gada 25. novembra rezolūcijas par uzņēmumu sociālo atbildību starptautiskos tirdzniecības nolīgumos ⁽²⁾, par cilvēktiesībām un sociāliem un vides standartiem starptautiskajos tirdzniecības nolīgumos ⁽³⁾ un par starptautiskās tirdzniecības politiku klimata pārmaiņu noteikto prasību kontekstā ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā 2008. gada 24. aprīļa rezolūciju par gatavošanos Pasaules Tirdzniecības organizācijas reformai ⁽⁵⁾ un 2011. gada 14. septembra rezolūciju par situāciju sarunās par Dohas attīstības programmu ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam “ES un Ķīna — ciešāki partneri, arvien lielāki pienākumi” (COM(2006)0631) un tam pievienoto politikas dokumentu par ES un Ķīnas tirdzniecību un ieguldījumiem — konkurence un partnerība (COM(2006)0632),
- ņemot vērā 2009. gada 5. februāra rezolūciju par Eiropas mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) lomas pastiprināšanu starptautiskajā tirdzniecībā ⁽⁷⁾,
- ņemot vērā Eiropadomes 2011. gada 23. oktobra secinājumus un noslēguma deklarāciju “Veidojot mūsu kopīgo nākotni — atjaunināta kopīga rīcība visas mūsu sabiedrības labā”, ko pieņēma G20 augstākā līmeņa sanāksmē Kannās 2011. gada 4. novembrī,
- ņemot vērā Ķīnas valdības 2010. gada 23. decembra balto grāmatu par Ķīnas un Āfrikas ekonomisko un sociālo sadarbību;
- ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
- ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas ziņojumu un Attīstības komitejas, Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas, Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas un leksējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas atzinumus (A7-0141/2012),
 - A. tā kā Ķīna 2001. gadā pievienojās PTO un ir kļuvusi par pasaulē lielāko preču eksportētāju, kuras eksports 2010. gadā veidoja 10,36 %, un ekonomikas ziņā tā ir otrā varenākā valsts pasaulē;
 - B. tā kā ES ir Ķīnas eksporta galvenais galamērķis un šis eksports no 2009. gada līdz 2010. gadam ir pieaudzis par 39,5 %, un tā kā Ķīna ir ES otrais lielākais tirdzniecības partneris;
 - C. tā kā ES ir apsteigusi Japānu, kļūstot par Ķīnas lielāko importa avotu; tā kā aizvien pieaugošais imports no Ķīnas ir būtiski ietekmējis tādu uz eksportu vērstu valstu kā Vācijas jaunākos saimnieciskās darbības rādītājus;
 - D. tā kā lielāka Ķīnas ekonomikas attīstība un pievienošanās PTO ne tikai sniedz Ķīnai ievērojamus ieguvumus, bet arī uzliek tai lielāku atbildību kļūt par pilnvērtīgu un pozitīvu dalībnieku pasaules ekonomiskajā sistēmā, īpaši Starptautiskajā Valūtas fondā (SVF) un Pasaules Bankas grupā;

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti P7_TA(2011)0141.

⁽²⁾ OV C 99 E, 3.4.2012., 101. lpp.

⁽³⁾ OV C 99 E, 3.4.2012., 31. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 99 E, 3.4.2012., 94. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 259 E, 29.10.2009., 77. lpp.

⁽⁶⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0380.

⁽⁷⁾ OV C 67 E, 18.3.2010., 101. lpp.

Trešdiena, 2012. gada 23. maijs

- E. tā kā kopš ES un Ķīnas sadarbības nolīguma parakstīšanas 1985. gadā divpusējās tirdzniecības attiecības ir ievērojami attīstījušās un tādēļ ir būtiski šo nolīgumu pielāgot jaunajai ekonomiskajai situācijai; tā kā Eiropas Komisija 2006. gadā pieņēma savu galveno politikas stratēģiju attiecībā uz Ķīnu un saistībā ar to 2007. gada janvārī tika sāktas sarunas par visaptverošu partnerattiecību un sadarbības nolīgumu, lai turpinātu pilnveidot ES un Ķīnas attiecības tirdzniecības un ieguldījumu jomā;
- F. tā kā ES un Ķīnas savstarpējā tirdzniecība ir strauji un nepārtraukti pieaugusi, 2010. gadā sasniedzot maksimālo kopējo tirdzniecības apjomu EUR 395 miljardu apmērā, un tā kā kopš 1997. gada divpusējā tirdzniecībā pastāv līdzsvara trūkums par labu Ķīnai, tirdzniecības deficīts 2010. gadā sasniedza EUR 168,8 miljardus salīdzinājumā ar EUR 49 miljardiem 2000. gadā; lai gan eksportam no Ķīnas ir ļoti maza pievienotā vērtība, ja atņem to sastāvdaļu vērtību, ko importē no ES vai citām valstīm; tā kā gandrīz 85 % no eksporta tirgus, kas vērsts uz montāžas darbībām, nodrošina ārvalstu uzņēmumi, kas darbojas Ķīnā;
- G. tā kā 2010. gadā ES ārvalstu ieguldījumu apjoms Ķīnā bija EUR 4,9 miljardi un tajā pašā gadā ārvalstu ieguldījumi no Ķīnas Eiropas Savienībā bija EUR 0,9 miljardi;
- H. tā kā Ķīnas un ES atšķirīgie sociālie, ekonomiskie un demokrātiskie modeļi, kā arī to attiecīgie demogrāfiskie un dabas resursi būtiski ietekmē abu reģionu tirdzniecības nelīdzsvarotību;
- I. tā kā Ķīnas radītais izaicinājums ir vairāk rūpniecisks nekā komerciāls un tā kā tas Eiropai liek ieviest vērienīgu rūpniecības politiku, kas izstrādāta Eiropas līmenī, ņemot vērā, ka valstu individuālas pieejas neļauj īstenot saskaņotu Kopienas pieeju attiecībā uz Ķīnu;
- J. tā kā daudzu patēriņa preču ražošana ir pārcelta uz Ķīnu, tādējādi Eiropas Savienība ir zaudējusi daudzas darba vietas; tā kā šī pārceļšana izraisīja arī krasu cenu samazinājumu, padarot daudzas minētās patēriņa preces pieejamas Eiropas Savienības mājāsaimniecībām ar zemiem ienākumiem un sekmējot vidi ar samērā zemu inflāciju;
- K. tā kā pagājušajā ANO Klimata pārmaiņu konferencē, kas notika Durbanā, dalībnieki nepanāca saistošu vienošanos un dažu valstu apņemšanās attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu nav pietiekamas, ņemot vērā, ka saistībā ar uzdevumiem klimata pārmaiņu jomā ir steidzami jāpanāk, lai 21.gadsimtā temperatūras paaugstināšanās tiktu ierobežota divu grādu robežās;
- L. tā kā tiek lēsts, ka Eiropā ekonomiskā izaugsme varētu būt ievērojami mazāka nekā Ķīnā, kur gaidāms, ka 2012. gadā tā sasniegs aptuveni 9 %;
- M. tā kā tāda veida iekšējā ekonomikas nelīdzsvarotība, kas ietekmē Eiropas tautsaimniecības, palielinās arī Ķīnas tautsaimniecībā, tostarp ne mazākā mērā nekustamā īpašuma jomā, par ko liecina nesenā "mājokļu tirgus burbuļa" veidošanās;
- N. tā kā ES kopējo tirdzniecības politiku dažreiz ierobežo dalībvalstu atšķirīgās intereses attiecībā uz Ķīnu;
- O. tā kā pašreizējā ekonomikas krīze rada lielas sociālās izmaksas; tā kā nodarbinātības līmenis Eiropas Savienībā ir samazinājies par 1,8 % un tādējādi 9,6 % ekonomiski aktīvo iedzīvotāju (23 miljoni cilvēku) ir bez darba, jauniešu bezdarba līmenis ir 21 %, nodarbinātības rādītāju uzlabošanas izredzes joprojām ir neskaidras un 17 % Eiropas Savienības iedzīvotāju ir uz nabadzības robežas;
- P. tā kā Ķīnai pēc pievienošanās PTO 2001. gadā būtu jāievēro PTO noteikumi, liberalizējot savu tirdzniecību un atverot savu tirgu; tā kā tās līdzšinējie centieni šajā sakarībā nekādā ziņā nav devuši apmierinošus rezultātus;

Trešdiena, 2012. gada 23. maijs

- Q. tā kā Ķīnas pievienošanos Nolīgumam par valsts iepirkumu (GPA) būtu jāvienkāršo, pārskatot GPA noteikumus un paplašinot tā darbības jomu, par ko tika panākta vienošanās 2011. gada 15. decembra PTO ministru konferencē;
- R. tā kā Eiropas uzņēmumu centienus iekļūt Ķīnas tirgū apgrūtina Ķīnas valdības plānveida rūpnieciskā politika, intelektuālā īpašuma nepietiekama aizsardzība, neviennozīmīgas normatīvās sistēmas gan satura, gan īstenošanas ziņā, kā arī citi ar tarifiem nesaistīti un tehniski tirdzniecības šķēršļi;
- S. tā kā pārāk zemais juaņas valūtas maiņas kurss Ķīnai joprojām rada mākslīgas tirdzniecības priekšrocības un tā kā G20 dalībvalstis ir apņēmušās uzlabot valūtas kursa elastīgumu;
- T. tā kā uz ES ārējām robežām 2010. gadā konfiscēja vairāk nekā 103 miljonus preču vienību, kas radīja aizdomas par intelektuālā īpašuma tiesību (IĪT) pārkāpumiem, par kopējo vērtību EUR 1,11 miljardi; tā kā 85 % šo preču izcelsmes valsts ir Ķīna; tā kā intelektuālā īpašuma aizsardzības svarīga iezīme ir spēkā esošo tiesību aktu un starptautisko saistību, tostarp sankcijas reglamentējošo noteikumu, atbilstīga īstenošana; tā kā šīs preces bieži ražo iekārtās, kurās ražo arī likumīgi marķētas preces, un to ražošanā bieži tiek pārkāptas darba tiesības, kā arī veselības aizsardzības un drošības standarti, un tādējādi šīs preces apdraud patērētājus un — ķīmisko vielu gadījumā — vidi visplašākajā nozīmē;
- U. tā kā Ķīna saskaņā ar savu 12. piegādes plānu, kurā daži mērķi ir līdzīgi stratēģijas "Eiropa 2020" mērķiem, vēlas attīstīt stratēģiskās enerģētikas, būvniecības un transporta nozares un tai būs ievērojamas vajadzības pakalpojumu nozarē; tā kā minētais varētu sniegt jaunas ieguldījumu iespējas Eiropas uzņēmumiem un ciešākas sadarbības iespējas,

Tirgus pieejamības uzlabošana

1. aicina Komisiju ES kopējā tirdzniecības politikā ar attīstītajām un jaunietekmes valstīm, piemēram, Ķīnu, piemērot savstarpīguma principu, lai atjaunotu godīgu konkurenci un nodrošinātu līdzvērtīgākus konkurences apstākļus;
2. atzinīgi vērtē Eiropas Savienības un Ķīnas ekonomisko attiecību uzlabošanu; aicina ES un Ķīnu sekmēt attiecības, kuru pamatā ir partnerība un abpusējs izdevīgums, nevis iesaistīties sīvā konkurencē un konfrontācijā;
3. norāda, ka Ķīnas ekonomika neatbilst PTO noteiktajiem tirgus ekonomikas kritērijiem; aicina Komisiju sadarboties ar Ķīnas valdību, lai visus atlikušos šķēršļus likvidētu līdz 2016. gadam, kad, kā paredzēts, PTO piešķirs Ķīnai tirgus ekonomikas statusu; uzsver, ka šis statuss Ķīnai agrāk būtu jāpiešķir tikai tad, ja tā būs izpildījusi visus kritērijus; prasa, lai ES gada ziņojumos regulāri novērtē, kā Ķīna ievēro pienākumus, kas ietverti tās protokolā par pievienošanos PTO;
4. atzīst — maz ticams, ka tuvākajā laikā tiks īstenoti objektīvie nosacījumi, lai panāktu Ķīnas atbilstību tirgus ekonomikas statusa piešķiršanai, tomēr aicina Komisiju līdz 2012. gada beigām iesniegt Eiropas Parlamentam priekšlikumu par pasākumiem, kas Komisijai jāveic, pirms ES atzīst šādu statusu;
5. pauž nožēlu par to, ka Ķīnas tirgū pastāv daudzi tarifu šķēršļi un ar tarifiem nesaistīti šķēršļi, piemēram, daži ārvalstu operatoru diskriminācijas veidi, jo īpaši banku, apdrošināšanas un telekomunikāciju nozarēs, tarifu sistēmas sarežģītība un tādi tehniskie šķēršļi tirdzniecībai kā tehnisko noteikumu un atbilstības novērtēšanas procedūru, kā arī Ķīnas obligātās sertifikācijas sistēmas (CCC) pārredzamības trūkums; pauž nožēlu, ka Ķīna pretēji PTO Nolīgumā par subsīdijām un kompensācijas pasākumiem (ASCM) paredzētajam sistemātiski neziņo par specifiskām subsīdijām;

Trešdiena, 2012. gada 23. maijs

6. norāda, ka Ķīna attiecībā uz ES ir radījusi sev būtiskas tirdzniecības priekšrocības, izmantojot mērķtiecīgas valsts subsīdijas un daudz dažādu juridisko struktūru; mudina Ķīnu pielāgot savas valsts finansētās atbalsta programmas attiecīgajiem PTO noteikumiem; turklāt aicina Komisiju pēc iespējas drīzāk pārveidot Antisubsidēšanas regulu, lai ES varētu efektīvi reaģēt uz būtiskām problēmām saistībā ar Ķīnu;
7. norāda, ka Ķīna pauž nožēlu par to, ka attiecībā uz Eiropas tirgu pastāv tādi tirdzniecības šķēršļi kā ES ievērojamās lauksaimniecības subsīdijas Eiropas lauksaimniekiem, sarežģītā lauksaimniecības tarifu sistēma, tehniskie tirdzniecības šķēršļi, kā arī trešo valstu ieguldījumu novēršanai izveidotie šķēršļi dažās dalībvalstīs;
8. pauž bažas par uzticamības trūkumu tiesu sistēmai, kas nevar nodrošināt līguma noteikumu ievērošanu, kā arī par pārredzamības un viendabības trūkumu ieguldījumu jomas regulatīvā režīma piemērošanā;
9. pauž bažas par to tehnisko noteikumu un standartu prognozējamības un publicitātes trūkumu, kas attiecas uz ražojumiem, īpaši sertifikācijas jomā, radot būtiskus šķēršļus tirdzniecībai tiem uzņēmumiem, kas eksportē uz Ķīnu;
10. aicina Ķīnu pieņemt starptautiskos standartus ražojumiem un pakalpojumiem, lai veicinātu tirdzniecības apjoma palielināšanos starp Ķīnu un citām valstīm; pauž atzinību par to, ka Ķīna palielina savu līdzdalību struktūrvienībās, kas nosaka starptautiskos standartus, un uzskata, ka to šajā jomā nepieciešams atbalstīt, Eiropas Savienībai savukārt iesaistoties struktūrvienībās, kas nosaka Ķīnas standartus; uzsver nepieciešamību nodrošināt Ķīnas importa atbilstību Eiropas standartiem, kas piemērojami pārtikas un nepārtikas produktiem;
11. pauž bažas par to, ka Ķīnas publiskā iepirkuma pieejamība ārvalstu uzņēmumiem ir sarežģīta, lai gan Eiropas publiskā iepirkuma pieejamība ir garantēta; pauž bažas par iespējami negodīgajiem piemērojamiem konkurences noteikumiem, ar kuriem saskaņā Ķīnas uzņēmumi var piedāvāt ievērojami izdevīgākus piedāvājumus nekā to Eiropas konkurenti; atzinīgi vērtē Nolīgumu par valsts iepirkumu (GPA), par kuru tika panākta vienošanās 2011. gada 15. decembra PTO ministru konferencē, pārskatīšanu un tā darbības jomas paplašināšanu, kā arī šajā sakarā noteiktās Ķīnas saistības, lai gan tās joprojām ir nepietiekamas; tādēļ rosina Ķīnu piedāvāt pievienoties nolīgumam ar nosacījumiem, kas būtu pielīdzināmi nosacījumiem, kas attiecas uz pārējām nolīguma pusēm, atbilstīgi tās saistībām, kas ietvertas Protokolā par pievienošanos PTO; aicina Komisiju ātri — ja iespējams 2012. gadā — izstrādāt Eiropas instrumentu, lai nodrošinātu savstarpīgumu attiecībā uz atklātību publiskā iepirkuma tirgos; uzskata, ka būtiski ir arī uzlabot instrumentus, kas paredzēti, lai sekmētu, saskaņotu un atbalstītu tādu prioritāru tirgu, kāds ir Ķīnas tirgus, pieejamību Eiropas MVU;
12. norāda, ka Ķīnas varas iestāžu un banku piešķirtie eksporta kredīti veicina tirdzniecības traucējumus; tādēļ aicina Ķīnu ievērot ESAO Nolīgumu par pamatnostādņem valsts atbalstītiem eksporta kredītiem; aicina Komisiju atbalstīt ESAO centienus, lai panāktu, ka Ķīna pievienojas šim nolīgumam; turklāt mudina Ķīnu parakstīt ESAO Konvenciju par kukuļdošanas novēršanu;
13. atgādina, ka galvenais atļautais ārvalstu uzņēmumu darbības uzsākšanas veids Ķīnā ir kopuzņēmuma mehānisms — ļoti ierobežojoša sistēma, kura pārāk bieži saistīta ar stratēģiskas tehnoloģijas nodošanu, kas var sekmēt konkurētspējīgu Ķīnas attīstību, negatīvi ietekmējot Eiropas rūpniecību jomās, kurās ES ir izvirzījusies priekšplānā; pauž pārliecību — ja Ķīna turpmāk nodrošinātu atklātību attiecībā uz kopuzņēmuma mehānismu, kā arī uzlabotu intelektuālā īpašuma tiesību (IĪT) aizsardzību, tas labvēlīgi ietekmētu abas puses un uzlabotu Ķīnas tirgus pieejamību Eiropas uzņēmumiem;
14. aicina ES nepieciešamības gadījumā izmantot tādas tirdzniecības aizsardzības instrumentus, kas atbilst PTO noteikumiem, kā, piemēram, antidempinga, antisubsidēšanas un aizsardzības pasākumus, ja Ķīna veic nelegālas tirdzniecības darbības, kā arī plašāk izmantot PTO strīdu izšķiršanas mehānismu, lai nodrošinātu taisnīgus ES un Ķīnas tirdzniecības nosacījumus; pauž bažas par to, ka Ķīna arvien vairāk izmanto pret ES eksportu vērstus antidempinga pasākumus, kā arī cenu dempinga pasākumus un valsts subsīdijas; tādēļ aicina Ķīnu nodrošināt savu antidempinga pasākumu atbilstību PTO noteikumiem;

Trešdiena, 2012. gada 23. maijs

Eiropas rūpniecības interešu aizstāvība

15. pauž nožēlu par nepietiekamo intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību Ķīnā un par konkrētu līdzekļu trūkumu Eiropas uzņēmumu, jo īpaši MVU, rīcībā, lai efektīvi cīnītos pret IĪT pārkāpumiem; atzinīgi vērtē Komisijas lēmumu ierosināt Direktīvas par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu pārskatīšanu; aicina Komisiju un dalībvalstis uzlabot IĪT aizsardzību visās daudzpusējās organizācijās, kuru dalībniece ir Ķīna (PTO, Pasaules Veselības organizācijā (PVO) un Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijā (PIĪO)); vēlas, lai Ķīna turpina savos valsts tiesību aktos transponēt spēkā esošās starptautiskās tiesību normas IĪT aizsardzības jomā, jo īpaši cīņas pret viltošanu jomā, un mudina Ķīnas iestādes nodrošināt to īstenošanu, jo īpaši reģionālā līmenī; pauž nožēlu, ka Ķīna nav piedalījies sarunās par viltošanas novēršanas tirdzniecības nolīgumu (ACTA); aicina Komisiju un dalībvalstis ciešāk sadarboties muitas jautājumos ES un ar trešām valstīm, jo īpaši Ķīnu, saistībā ar viltotu preču konfiskāciju, kā arī vienkāršot muitas procedūras; aicina Komisiju un dalībvalstis ciešāk sadarboties ar trešām valstīm autortiesību jautājumu un licencēšanas jomā;

16. pauž pārlicību, ka labāka intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzība un veiksmīga ar to saistīto noteikumu ieviešana Ķīnā ievērojami veicinātu ES un citu ārvalstu ieguldītāju vēlmi ieguldīt, dalīties informācijā par jaunākajiem tehnoloģiskajiem sasniegumiem un modernizēt esošās tehnoloģijas šajā valstī;

17. norāda, ka Ķīna ražo 97 % no pasaulē izmantotajiem retzemju metāliem, un aicina to saviem tirdzniecības partneriem garantēt ilgtspējīgas ražošanas metodes un taisnīgu pieeju tirgum; aicina Komisiju īpaši pievērst uzmanību ikvienam iespējamam Ķīnas ierobežojumam attiecībā uz tās izejvielu eksportu; šajā sakarībā atgādina par PTO 2011. gada 5. jūlija nolēmumu pret Ķīnu, ko apstiprināja apelācijas instancē, par to, ka tā ievieša dažu izejvielu eksporta ierobežojumus; aicina Komisiju izstrādāt Eiropas stratēģiju izejvielu pienācīgai pārvaldībai, tostarp uzlabotai energoefektivitātei, pārstrādei, lietderīgākai resursu izmantošanai un rūpnieciskās sadarbības attīstībai videi nekaitīgas ekonomikas izaugsmes un jauninājumu nozarēs; aicina sākt sarunas ar mērķi pieņemt kopīgus noteikumus un principus attiecībā uz izejvielu tirdzniecību, tādējādi izveidojot sistēmu eksporta ierobežojumu izmantošanai PTO un arī G20 līmenī, jo šis jautājums galvenokārt attiecas uz rūpnieciski attīstītajām valstīm un Ķīnu;

18. mudina Komisiju risināt sarunas par vērienīgu un līdzsvarotu ES un Ķīnas investīciju nolīgumu ar mērķi ES investoriem Ķīnā radīt labvēlīgākus apstākļus un nodrošināt pārredzamību attiecībā uz to Ķīnas uzņēmumu pārvaldību, kuri veic ieguldījumus ES, vienlaicīgi palielinot Ķīnas kapitālu plūsmu apjomus uz ES; aicina Padomi rūpīgi izstrādāt savu mandātu turpmākam ieguldījumu nolīgumam ar Ķīnu, pilnībā ņemot vērā Parlamenta uzskatus un nostājas, kas izklāstīti 2011. gada 6. aprīļa rezolūcijā par turpmāko Eiropas starptautisko ieguldījumu politiku;

19. atzinīgi vērtē 2010. gada novembrī Pekinā atklāto Eiropas mazo un vidējo uzņēmumu ES centru (ES MVU centrs), kas kļūva pieejams MVU 2011. gada martā un kurš ir pilnvarots sniegt palīdzību MVU, lai pārvarētu grūtības, ar kurām tie saskaras darbojoties Ķīnas tirgū, it īpaši uzņēmējdarbības sākumposmā; atzinīgi vērtē arī to, ka Centrs apzina jomas, kas rada iespējas ES MVU, kuri darbojas Ķīnā, un sniedz atbalstu jautājumos par Ķīnas normatīvo vidi;

20. uzsver, ka ir svarīgi īstenot uzņēmumu savstarpējo sadarbību un veidot partnerības starp Ķīnas universitātēm un ES uzņēmumiem, lai veicinātu jauninājumus Ķīnā; aicina izmantot priekšrocības, ko sniedz ES tirgus pieejamības datu bāze, kas ietver informāciju ES uzņēmumiem par tirgus pieejamības nosacījumiem, piemēram, importa tarifiem, prasībām attiecībā uz ražojumiem, tirdzniecības šķēršļiem, formalitātēm, dokumentiem un statistikas datiem; atzinīgi vērtē Eiropas Tirdzniecības palātas darbību Ķīnā;

21. uzskata, ka Komisijas izveidots mehānisms informācijas apmaiņai par starpvaldību nolīgumiem starp dalībvalstīm un trešām valstīm attiecībā uz tirdzniecību ar Ķīnu atvieglos saskaņotu pieeju Ķīnai;

Trešdiena, 2012. gada 23. maijs

Monetārās konkurences mazināšana

22. atgādina, ka Ķīnai ir eurozonas dalībvalstu valsts parādzīmju turējumi; uzsver, ka pēc smagajām parādu problēmām eurozonā šim apstāklim ir radusies jauna politiska dimensija; aicina Komisiju kopā ar Eiropas Centrālo banku (ECB) un dalībvalstīm sākt apsvērt saskaņotas sistēmas izveidi valsts parādzīmju turētāju noteikšanai; pauž bažas, ka ES sarunu vešanas iespējas tirdzniecības sarunās ar Ķīnu ir pavājinātas, ņemot vērā Ķīnas ietekmi uz eurozonas finanšu stabilizāciju;

23. uzsver, ka juaņas iespējami pārāk zemais kurss un nekonvertējamība Ķīnas eksportam varētu radīt negodīgas priekšrocības konkurences ziņā, jo Ķīnai pieder trešdaļa pasaules ārvalstu valūtas rezervju; aicina pilnveidot starptautisko finanšu regulējumu un makroekonomikas saskaņošanu starp G20 valstīm, jo pretējā gadījumā tiktu apdraudēta ekonomikas un globālās tirdzniecības stabilitāte; aicina Ķīnu ļaut noteikt juaņas vērtību, lai panāktu atbilstošu maiņas kursu; atgādina — Eiropas Savienības līgumos ir paredzēts, ka pārlietu lielas globālās monetārās nestabilitātes gadījumā ES var izstrādāt valūtas maiņas kursa politiku;

24. aicina Komisiju mudināt Ķīnu liberalizēt tās tekošos kontus; aicina Komisiju sniegt pierādījumus par fiksētā valūtas maiņas kursa negatīvo ietekmi uz ES konkurētspēju un pēc tam apsvērt atbilstīgas prioritārās darbības jomas;

Virzībā uz jaunu institucionālo sistēmu ES un Ķīnas tirdzniecības attiecībām

25. aicina dalībvalstis, izmantojot atbilstīgus uzraudzības mehānismus, nodrošināt, lai ārvalstu uzņēmumi, kuri darbojas ES, ievēro visus spēkā esošos vienotā tirgus tiesību aktus, tostarp sociālos un vides standartus, nodrošina patentu aizsardzību un atbalsta centienus, lai veicinātu nodarbinātības stabilitāti gadījumos, kad tie pārpērk Eiropas uzņēmumus vai izveido filiāles ES; aicina Komisiju un dalībvalstis, par piemēru ņemot ASV Ārvalstu investīciju komiteju (CFIUS), izveidot iestādi, kas būtu atbildīga par ārvalstu stratēģisko ieguldījumu *ex ante* novērtēšanu, lai gūtu skaidru priekšstatu par uzņēmumiem, kas darbojas un iegulda ES teritorijā, un regulāri sniegt ziņojumus Parlamentam;

26. aicina ES darboties visās attiecīgajās starptautiskajās organizācijās, piemēram, PTO, Starptautiskā Darba organizācijā (SDO) un Apvienoto Nāciju Organizācijā (ANO), lai ierosinātu reformu procesu ar mērķi noteikumos par tirdzniecības organizēšanu, ko pārvalda PTO, iekļaut saistošus sociālos, vides un veselības standartus;

27. pauž nožēlu, ka ES un Ķīnas tirdzniecības attiecību sistēma ir sadrumstalota un nesaskaņota; aicina Komisiju steidzami pārskatīt divpusējo attiecību organizatorisko struktūru, censties uzlabot saskaņošanu un mazināt dublēšanos daudzo darba grupu, dialogu un citu oficiālu un neoficiālu struktūru līmenī, kuras darbojas šajā jomā; aicina dalībvalstis, atsevišķus reģionus un pašvaldības uzlabot savas politikas saskaņošanu Ķīnas jautājumā un veikt steidzamus pasākumus darbības saskaņošanai, lai sekmētu ES kopējo mērķu sasniegšanu;

28. prasa ES izstrādāt stratēģiju, lai novērstu obligātu tehnoloģijas nodošanu; šajā sakarā vēlas, lai ātri tiktu pabeigta ciešākas sadarbības procedūra Kopienas patenta jomā;

29. prasa, lai attiecībā uz visām iekšējā tirgū aprītē esošajām precēm tiktu stingri ievēroti Eiropas noteikumi un standarti, un aicina Komisiju steidzami ierosināt plānu, kas atbilstu PTO noteikumiem, lai pakāpeniski ieviestu tirdzniecības nosacījumu mehānismu un/vai uz robežām īstenojamu pielāgošanas pasākumu kopumu attiecībā uz precēm no trešām valstīm, kuras neatbilst šiem standartiem;

Ķīnas lomas pasaulē novērtēšana

30. uzsver pieaugošo Ķīnas ietekmi starptautiskajā tirdzniecībā; tādēļ aicina ES uzmanīgi sekot Ķīnas pieaugošajai politiskajai, ekonomiskajai, sociālajai ietekmei un ietekmei uz vidi jaunattīstības valstīs, jo īpaši Āfrikā un Latīņamerikā;

Trešdiena, 2012. gada 23. maijs

31. atkārtoti apstiprina vajadzību pēc Ķīnas ieguldījumiem Latīņamerikā un Āfrikā, galvenokārt īpašajās ekonomikas zonās (SEZ), lai sekmētu attiecīgo valstu ekonomikas attīstību un vietējo ražošanas ķēžu attīstību, izmantojot vietējo darbaspēku;

32. pauž bažas, ka daži Eiropas uzņēmumi veic ieguldījumus Ķīnā galvenokārt zemo ražošanas izmaksu dēļ, ko rada zemāki sociālie, vides un cilvēktiesību standarti; īpaši iesaka Komisijai un dalībvalstīm veicināt to Eiropas uzņēmumu, kuri darbojas Ķīnā, efektīvu uzņēmumu sociālās atbildības praksi un sekmēt uzņēmumu sociālās atbildības iniciatīvu paraugprakses izplatīšanu un publicitāti; turklāt aicina Komisiju izvērtēt uzņēmumu sociālās atbildības noteikumu iekļaušanu jaunajā ES un Ķīnas investīciju nolīgumā;

33. pauž viedokli, ka uzskatīt Ķīnas iesaistīšanos jaunattīstības valstīs par negodīgu konkurenci un vērsties pret to būs neproduktīvi galvenokārt attiecībā uz pašām jaunattīstības valstīm; uzskata, ka jaunattīstības valstu, kā arī plašākas pasaules mēroga konkurences un izaugsmes interesēs ES uzņēmumiem un dalībniekiem, kas vēlas konkurēt ar Ķīnu tirdzniecības un ekonomikas attiecībās ar jaunattīstības valstīm, būtu jāsaņem piedāvājumi, kas ir visai saistošākie ilgtermiņa ilgtspējības un ieguvumu ziņā, ieskaitot vides, sociālos, cilvēktiesību un pārvaldības aspektus;

34. atgādina, ka Ķīna ir lielākais siltumnīcefekta gāzu emitents pasaulē; aicina ES starptautiskajās organizācijās ierosināt sarunās par starptautisko tirdzniecību iekļaut vides aspektus un klimata aizsardzības mērķus; uzskata, ka Ķīnas ekonomikas spēks un tās iespējas sekmēt tehnoloģiskus jauninājumus būtu jāizmanto, lai atbalstītu pasaules mēroga centienus ierobežot klimata pārmaiņas;

35. uzskata, ka Ķīnas iestāžu centieni attiecībā uz dažām pamattiesībām Ķīnā, proti, sociālajām un darba tiesībām, nav pietiekami; tādēļ mudina ES un Ķīnu izvērst ciešāku un atbildīgāku stratēģisko dialogu, pamatojoties uz savstarpēju sapratni;

ES pozīciju nostiprināšana globālajā konkurencē

36. aicina ES izstrādāt vērienīgu kopēju rūpniecības politiku, kas balstīta uz pētniecību un inovāciju, saņem inovatīvu finansējumu, piemēram, projektu obligācijas, un kas atbalsta MVU attīstību, jo īpaši nodrošinot piekļuvi publiskajam iepirkumam, lai saglabātu savu konkurētspēju, saskaroties ar jauniem ievērojamiem rūpniecības un pētniecības dalībniekiem; aicina ES palielināt Eiropas ražojumu vērtību, sniedzot kvalitatīvāku informāciju patērētājiem, jo īpaši, pieņemot regulu par “made in” izcelsmes valsts norādi ražojumiem, ko ievie Eiropas Savienībā;

37. mudina ES pilnveidot savu ekonomikas, budžeta, fiskālo un politikas pārvaldību nolūkā kļūt par uzticamu un nozīmīgu sarunu partneri starptautiskā mērogā; aicina Padomi un Komisiju paust vienotu viedokli, lai novērstu to, ka partnerības un divpusēji nolīgumi pavājina ES nostāju; mudina Komisiju cieši sadarboties ar dalībvalstīm, nosakot to tirdzniecības politiku un politiku attiecībā uz Ķīnu; prasa ES īstenot ilgtermiņa stratēģiju attiecībā uz Ķīnu, nodrošinot darbību saskaņošanu starp ES iestādēm un starp ES un dalībvalstīm;

38. uzsver nepieciešamību pieņemt saskaņotu pieeju attiecībā uz Ķīnu; aicina Komisiju un dalībvalstis attīstīt izvērstu sadarbību ar Ķīnu tādās kopīgās pētniecības jomās kā ražojumu drošums un cilvēku veselība, kā arī izveidot turpmāku zinātnisko, tehnoloģiju un kultūras apmaiņu;

Trešdiena, 2012. gada 23. maijs

39. daudzi ar Ķīnu saistītie tirdzniecības jautājumi attiecas uz regulējuma kvalitāti un dažādu politikas jomu, tostarp rūpniecības politikas, vides politikas, krīzes pasākumu, finanšu stabilitātes un patērētāju aizsardzības, īstenošanu; prasa šādus jautājumus risināt, izmantojot ciešāku divpusēju sadarbību vai PTO strīdu izšķiršanas procedūru;

*

* *

40. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai.

Eiropas Parlamenta izmeklēšanas tiesības

P7_TA(2012)0219

Eiropas Parlamenta 2012. gada 23. maijā pieņemtais priekšlikums Eiropas Parlamenta regulai par sīki izstrādātiem noteikumiem, kas reglamentē Eiropas Parlamenta izmeklēšanas tiesību īstenošanu un ar kuru atceļ Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas Lēmumu 95/167/EK, Euratom, EOTK (2009/2212(INI) ⁽¹⁾)

(2013/C 264 E/07)

⁽¹⁾ Parlaments nolēma atlikt balsojumu par rezolūcijas priekšlikumu atbilstīgi Reglamenta 41. panta trešajai daļai (A7-0352/2011).

EIROPAS PARLAMENTA REGFULAS PRIEKŠLIKUMS

par sīki izstrādātiem noteikumiem, kas reglamentē Eiropas Parlamenta izmeklēšanas tiesību īstenošanu un ar kuru atceļ Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas Lēmumu 95/167/EK, Euratom, EOTK

EIROPAS PARLAMENTS,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 226. panta trešo daļu,

ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu un it īpaši tā 106.a pantu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Padomes piekrišanu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Komisijas piekrišanu ⁽²⁾,

saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru,

⁽¹⁾ OV ...

⁽²⁾ OV ...